

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 2019

271/2019

Valtioneuvoston asetus

vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä annetun valtioneuvoston asetuksen (195/2002) 4 §, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 kohta sekä 7 momentti, 16 a §, 16 b §:n 1 momentin 3 kohta, 27 §, 31 a §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 31 b §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohta ja 34 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 § asetuksessa 126/2015, 9 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 kohta sekä 7 momentti, 16 a ja 27 §, 31 b §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohta ja 34 §:n 2 momentti asetuksessa 1222/2018, 16 b §:n 1 momentin 3 kohta asetuksessa 738/2017 sekä 31 a §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti asetuksessa 275/2005, seuraavasti:

4 §

Sovellettavat kansainväliset sopimukset

Suomen ja muun kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevaan yleissopimukseen (COTIF) liittyneen valtion välisiin vaarallisten aineiden kuljetuksiin rautatiellä sovelletaan RID-määräyksiä paitsi, jos kyseinen valtio on tehnyt yleissopimuksen 42 artiklan 1 §:ssä tarkoitetun varauaman, jonka mukaan se ei sovelle yleissopimuksen liitettä C.

Suomen ja Venäjän välisestä vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksesta määrätään lisäksi vaarallisten aineiden kuljetuksista Suomen ja Venäjän välisessä suorassa kansainvälisessä rautatieliikenteessä Suomen ja Venäjän välillä tehdyssä sopimuksessa (SopS 76 ja 77/2014) sekä mainitun sopimuksen täytäntöönpanosta Suomen liikenne- ja viestintäministeriön ja Venäjän liikenneministeriön välillä tehdyssä sopimuksessa (SopS 96/2014).

9 §

Kuljetuksen suorittaja ja liikkuvan kaluston kuljettaja

Kuljetuksen suorittajan velvollisuuksista säädetään VAK-lain 9 §:ssä. Ottaessaan vaarallisia aineita kuljetettaviksi kuljetuksen suorittajan on lähtöpaikalla:

7) huolehdittava, että rataverkon haltijalla on kuljetuksen aikana nopea ja esteetön pääsy 16 a §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tietoihin; rataverkon haltija määrittelee tietojen välitystavan kuljetuksen suorittajan kanssa tekemässään rataverkon käyttö SOPIMUKSESSA;

Kuljetuksen suorittajan on annettava liikkuvan kaluston kuljettajalle tiedot junassa olevista vaarallisista aineista ja niiden sijainnista. Tiedot vaihtotyötä varten toimittaa vaihtotyötä tekevä yritys. Velvollisuus katsotaan täytetyksi, jos tiedot vaarallisista aineista ja nii-

den sijaintitiedot toimitetaan kansainvälisen rautatieliiton UIC:n määrelehden 472 liitteen A ja B mukaisesti.

16 a §

Rataverkon haltija

Rataverkon haltijan on varmistettava hallinnoimansa rataverkon osalta, että sillä on nopea ja esteetön pääsy rautatiekuljetuksen aikana seuraaviin tietoihin:

1) junan kokoonpano, josta ilmenee jokaisen vaunun numero sekä vaunutyyppi, jolle se selviää vaunun numerosta;

2) jokaisessa vaunussa kuljetettavien vaarallisten aineiden luokituksessa käytettävät nelinumeroiset tunnusluvut (YK-numerot) siinä määrin kuin ne on esitettävä rahtikirjassa tai vaunut, jotka on varustettu VAK-lain 24 §:n 2 momentin nojalla annetun määräyksen mukaisesti rajoitettuja määriä osoittavin merkinnöin;

3) vaarallista ainetta sisältävien vaunujen sijainti junassa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa vain sille, joka tarvitsee niitä turvallisuus- ja turvatehtäviä tai pelastustoimintaa varten ja vain tehtävien edellyttämässä laajuudessa.

Väyläviraston on varmistettava, että VAK-lain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuja ratapihojen turvallisuusselvitykset on tehty tämän asetuksen 32 §:n mukaisesti.

16 b §

Kuorman purkaja

Kuorman purkajaa koskevat seuraavat velvollisuudet:

3) hänen on täytettävä purkamista ja käsittelyä koskevat vaatimukset, joista määrätään VAK-lain 24 §:n 2 momentin nojalla;

27 §

Vaarallista ainetta sisältävien vaunujen käsittelyturvallisuus

Vaarallista ainetta sisältävää vaunua tulee säilyttää ratapihalla, satamassa tai muussa vastaavassa paikassa, johon asiattomilta on pääsy kielletty.

Kuljetuksen suorittajan on tehtävä ilmoitus rataverkon haltijalle kiinteästi kuljetukseen liittyvästä tilapäisen säilytyksen tarpeesta 1 momentissa tarkoitettussa paikassa. Rataverkon haltijan ja kuljetuksen suorittajan on sovittava sopivasta tilapäisen säilytykseen tarkoitettua paikasta siten, että turvallista kuljetusta sekä turvallista rautatiejärjestelmän ja rataverkon käyttöä koskevat vaatimukset täyttyvät.

Jos vaarallista ainetta sisältävää vaunua joudutaan säilyttämään tilapäisesti 1 momentissa tarkoitettussa paikassa, kuljetuksen suorittajan on tehtävä ilmoitus tilapäisestä säilyttämisestä alueelliselle pelastusviranomaiselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 23 §:ssä tarkoitettulle valtion valvontaviranomaiselle.

31 a §

Erityiskoulutus kuljetuksen suorittajan ja rataverkon haltijan henkilöstölle

Kuljetuksen suorittajan henkilöstölle ja rataverkon haltijan henkilöstölle on tehtäväkohtaisen koulutuksen yhteydessä annettava koulutusta myös rautateiden erityispiirteistä.

Tämän koulutuksen tulee muodostua:

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutusta varten henkilöstö jaotellaan koulutustarpeen perusteella kolmeen kategoriaan seuraavasti:

	Kategorian kuvaus	Henkilöstö
1	vaarallisten aineiden kuljetukseen välittömästi osallistuva kuljetushenkilöstö	kuljettajat, vaihtotyöntekijät ja vastaavia tehtäviä suorittavat henkilöt
2	vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävien vaunujen teknisiä tarkastuksia suorittava henkilöstö	vaununtarkastajat, kuormausneuvojat ja vastaavia tehtäviä suorittavat henkilöt
3	juna- ja vaihtotyöliikennettä ohjaava liikenteenhoitohenkilöstö	liikenteenohjaajat, kauko-ohjaajat, asetinlaitteita ja vaihteita käyttävät henkilöt ja vastaavia tehtäviä suorittavat henkilöt

31 b §

Erityiskoulutuksessa opetettavat aiheet

Tehtäväkohtaisen 31 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöstöryhmien koulutuksen on sisällettävä ainakin seuraavat aihealueet:

- 2) kategorian 1 vaihtotyöntekijät ja vastaavia tehtäviä suorittavat henkilöt:
b) suojaetäisyys VAK-lain 24 §:n 2 momentin nojalla annetun määräyksen mukaisesti;

34 §

Onnettomuudet ja niistä tehtävät ilmoitukset

Jos vaarallisen aineen kuormauksen, kuljetuksen tai purkamisen taikka säiliön, irtovaravaunun tai -kontin täytön yhteydessä tapahtuu onnettomuus tai aiheutuu välitöntä vaaraa, kuormajaan, täyttäjän, kuljetuksen suorittajan ja vastaanottajan sekä rataverkon haltijan on annettava omasta toiminnastaan raportti Liikenne- ja viestintävirastolle ja Onnettomuustutkintakeskukselle kuukauden kuluessa. Jos kyseessä on radioaktiivisen aineen kuljetus, raportti annetaan myös Säteilyturvakeskukselle. Raportin mallista määrätään VAK-lain 11 c §:n 4 momentin nojalla annetussa määräyksessä. Vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvästä rautatieonnettomuuksien tutkinnasta säädetään erikseen.

Tämä asetus tulee voimaan 11 päivänä maaliskuuta 2019.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2019

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Neuvotteleva virkamies Mari Suominen